

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайну та архітектури	Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Кафедра	Дизайн тканин та одягу	Рік навчання	1
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	вибіркова
Спеціальність	B2 Дизайн	Семестри	1

ЕКОЛОГІЧНИЙ ДИЗАЙН І ЕКО-МОДА

Семестр 1 (осінній 2026 / 2027 н. р.)

Викладач	Гурдіна Владислава Василівна, канд. мистецтвознавства, доцент
E-mail	gurdina.vladyslava@ksada.org
Заняття	за розкладом
Консультації	за розкладом
Адреса	к. 317, поверх 3, корпус 3, вул. Мистецтв 11
Телефон	+380675715032

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ (в умовах дистанційного навчання)

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є листування у оговореному месенджері або електронною поштою і тільки у робочі дні та робочий час. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, та консультування з викладачем повинні відбуватися виключно у визначені дні та години. За умов дистанційного навчання для занять використовується програма Google Meet. Посилання на заняття та вся основна інформація знаходиться у Classroom. Акаунт студента у месенджері та Google Meet бажано має бути названий справжнім ім'ям та прізвищем студента.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для вивчення дисципліни немає обов'язкових передумов. Однак, її освоєння передбачає наявність певного обсягу знань студентів з проєктно-дослідницької діяльності та практичних навичок. Оскільки дисципліна є професійно орієнтованим, спеціалізованим курсом, вона апелює до таких навчальних дисциплін ОПП «Дизайн одягу (взуття)», таких як «Комп'ютерні технології», «Проєктування», «Історія дизайну (за спец.)».

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни є: формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок у сфері екологічного дизайну і еко-моди, розуміння принципів сталого розвитку, екологічно відповідального проєктування, виробництва та споживання модного продукту, ознайомлення з екологічно відповідальними матеріалами, циркулярними стратегіями, сучасними дизайнерськими практиками, а також розвиток дослідницького, критичного та проєктного мислення для розроблення концепцій сталого модного продукту.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомлення здобувачів освіти з понятійним апаратом;
- формування розуміння основних екологічних і соціальних викликів сучасної індустрії моди, проблем fast fashion, надвиробництва та надспоживання;
- ознайомлення з альтернативними моделями розвитку моди, зокрема slow fashion та sustainable fashion;
- формування розуміння життєвого циклу модного продукту та принципів оцінювання його екологічного впливу;
- ознайомлення з основними групами екологічно відповідальних матеріалів: органічними, натуральними, переробленими, біоматеріалами та інноваційним текстилем;
- формування розуміння принципів циркулярної моди та можливостей застосування стратегій reuse, repair, upcycling, recycling, resale та ін.;
- формування навичок аналізу сучасних практик провідних дизайнерів;
- ознайомлення з географією розвитку екологічно відповідальних fashion-практик та особливостями їх реалізації в різних країнах;
- формування розуміння етичних засад, соціальної відповідальності, прозорості виробничих ланцюгів, сертифікації та стандартів сталості в індустрії моди;
- формування навичок критичного оцінювання екологічних заяв брендів та виявлення ознак greenwashing;
- формування розуміння принципів відповідального споживання та ролі моди у зміні поведінкових моделей;
- ознайомлення з особливостями еко-моди як глобального тренду;
- ознайомлення з перспективними матеріалами, технологіями, цифровою модою та можливостями застосування штучного інтелекту у розвитку сталих fashion-практик;
- формування дослідницьких навичок, умінь працювати з науковими, професійними та візуальними джерелами, аналізувати й систематизувати інформацію;
- формування навичок підготовки та презентації результатів дослідження, зокрема матеріалів для тез наукових конференцій;
- розвиток критичного, дослідницького та проєктного мислення, здатності оцінювати екологічні, соціальні та культурні аспекти модного продукту;
- формування здатності самостійно розробляти, обґрунтовувати, візуалізувати та презентувати концепцію сталого модного продукту із застосуванням принципів відповідального проєктування.

Дисципліна забезпечує набуття та закріплення наступних компетентностей:

- ІК – Здатність розв’язувати комплексні завдання і проблеми у галузі дизайну або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;
- ЗК1 - Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- ЗК2 - Вміння виявляти, ставити та розв’язувати проблеми;
- ЗК3 - Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- ЗК4 - Здатність працювати в міжнародному контексті;
- ЗК5 - Здатність розробляти та керувати проєктами;
- ЗК6 - Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ФК3 - Здатність розуміти і використовувати причинно-наслідкові зв’язки у розвитку дизайну та сучасних видів мистецтва;
- СК7 - Здатність застосовувати засоби спеціального рисунку та живопису (за спеціалізаціями), а також методики використання апаратних і програмних засобів комп’ютерних технологій;
- СК8 - Здатність вести ефективну економічну діяльність у сфері дизайну.

Серед програмних результатів навчання, на які зорієнтована дисципліна, наступні:

- ПРН2 - Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми;
- ПРН3 - Обирати певну модель поведінки при спілкуванні з представниками інших професійних груп різного рівня;
- ПРН7 - Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі дизайну;
- ПРН10 - Критично опрацьовувати художньо-проектний доробок українських і зарубіжних фахівців, застосовувати сучасні методики та технології наукового аналізу для формування авторської концепції, пошуку українського національного стилю;
- ПРН12 - Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності; застосовувати правила оформлення прав інтелектуальної власності;
- ПРН14 - Застосовувати інноваційні методи і технології роботи з матеріалами (за спеціалізаціями);
- ПРН18 - Планувати професійну діяльність у сфері дизайну відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку: провадити підприємницьку діяльність у сфері дизайну.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Вибіркова дисципліна спрямована на формування у здобувачів вищої освіти цілісного розуміння сучасних трансформацій індустрії моди в умовах глобальних екологічних і соціальних викликів. Дисципліна орієнтована на вивчення принципів сталого розвитку, екологічно відповідального проектування, виробництва та споживання модного продукту, а також формування здатності аналізувати сучасні практики еко-моди та застосовувати їх у професійній і проектній діяльності.

Дисципліна вивчається протягом 1 семестру 1 курсу і передусе виконанню кваліфікаційної роботи на здобуття СВО «магістр»: 4 кредити ECTS, 120 навчальних годин, з яких: аудиторні лекційні (10 год.), практичні заняття (20 год.) і самостійна робота студентів (90 год.). Структура дисципліни складається з 1 модулю, 2-х змістових модулів, які містять 7 тем. Формою контролю засвоєння матеріалів дисципліни є диференційований залік.

Модуль 1.

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Еко-дизайн та екологічні виклики індустрії моди.

Екологічний дизайн, еко-мода та сталий розвиток: понятійний апарат. Fast fashion, надвиробництво та надспоживання. Екологічні та соціальні наслідки функціонування індустрії моди. Альтернативні моделі розвитку моди.

Тема 2. Екологічно відповідальні матеріали та технології в моді.

Екологічний вплив матеріалів і виробництва. Органічні та натуральні матеріали. Перероблені матеріали. Біоматеріали та інноваційний текстиль. Нові технології виробництва.

Тема 3. Циркулярна мода та нові бізнес-моделі.

Життєвий цикл модного продукту та LCA. Принципи циркулярної моди. Reuse, Repair, Upcycling, Recycling. Resale, second-hand та оренда одягу. Замкнуті цикли виробництва та нові бізнес-моделі в індустрії моди.

Тема 4. Дизайнери, бренди та споживачі: практики відповідальної моди.

Ключові дизайнери та бренди еко-моди. Географія екологічних fashion-практик. Етика та соціальна відповідальність. Прозорість виробничих ланцюгів. Сертифікація та стандарти. Greenwashing та критичне оцінювання екологічних заяв брендів. Відповідальне споживання та зміна поведінкових моделей.

Тема 5. Еко-мода як глобальний тренд: перспективи трансформації індустрії моди.

Еко-мода як глобальний соціокультурний тренд. Цифрова мода та штучний інтелект. Нові матеріали й технології. Перспективи трансформації індустрії моди.

Тема 6. Сучасні практики та перспективи розвитку екомоди.

Доповіді за обраними темами. Презентація та обговорення результатів дослідження сучасних дизайнерських практик у сфері еко-моди.

Змістовий модуль 2.

Тема 7. Розроблення концепції сталого модного продукту.

Формування концепції сталого модного продукту або колекції з урахуванням актуальних тенденцій еко-моди, екологічно відповідальних матеріалів і технологій, циркулярних стратегій та принципів відповідального виробництва і споживання.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми дисципліни розкриваються шляхом лекційних та практичних занять. Самостійна робота здобувача спрямована на закріплення лекційного матеріалу, виконання практичних завдань, підготовку до наступного заняття.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Гахова А. Ю. Дизайн екологічного одягу: генеза, концепції, новації : дис. ... д-ра філософії : 022 Дизайн. ХДАДМ, Харків. 2022. 362 с.
2. Дизайнерська діяльність: екологічне проєктування. Науково-методичне видання / В.О.Свірко, О.В.Бойчук, В.М. Голобородько, А.Л. Рубцов, О.В.Кардаш, О.В.Чемакіна. Київ: УкрНДІДЕ, 2016. 196 с.
3. ЧЖАН Дунцань. Екологічно орієнтовані прийоми в дизайн-діяльності другої половини ХХ – початку ХХІ століття (текстиль та одяг) : дис. ... д-ра філософії : 022 Дизайн / ХДАДМ, Харків. 2025. 236 с.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчально-інформаційні та методичні матеріали можна переглядати у мережі Інтернет. Відповідні посилання на потрібні сайти (Link – код в HTML або PHP документі) викладач надає під час занять або в процесі електронного листування.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю демонстрації тематичних презентацій і виходу до мережі Інтернет.

Програми, необхідні для виконання завдань: програми для створення текстових документів, презентацій, а також генерації зображень (за рекомендацією викладача).

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесу самостійної роботи та виконаних практичних завдань. Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі диференційованого заліку. Для тих студентів, які бажають покращити результат, передбачені додаткові індивідуальні завдання за темами дисципліни, а також участь у конференціях, наукових та професійних конкурсах тощо (максимум 10 балів).

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Організація та проведення занять з дисципліни здійснюється відповідно до загальноприйнятих норм і правил поведінки у Вищій школі. Викладач координує протікання занять, а також створює умови для продуктивної дискусії та засвоєння необхідних питань з дисципліни. Особлива увага приділяється досягненню програмних результатів навчання. В разі необхідності, викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі найновіших досягнень і сучасних практик в індустрії моди, про що повинен попередити слухачів курсу. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не повинні стати перешкодою реалізації здобувачами вищої освіти процесу

навчання. Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими освітніми потребами (в межах означеної аудиторії). Через об'єктивні причини (хвороба тощо) викладач має право призначити додаткове заняття на вільний день за попередньою домовленістю із студентами. Про зміни часу та місця проведення занять за розкладом викладач інформує студентів через старосту групи. У разі повітряної небезпеки викладач має уточнити місцезнаходження студентів та запропонувати пройти в безпечне місце, зробити перерву тощо.

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Під час проведення викладачем лекції та пояснення завдання он-лайн, необхідно вимкнути мікрофони. За необхідності студент має просити дозволу зробити перерву. На занятті студент має перебувати з увімкненою камерою. В ході навчання вітається власна думка з тем занять, яка ґрунтується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять. Вітається візуально приваблива, творча фіксація процесу роботи; якісні, естетично продумані фотографії етапів виконання; зйомка бекстейджу; короткі відео про процес роботи або фінальний результат. Такі матеріали можуть бути використані кафедрою для презентації навчального процесу в соціальних мережах.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин неприпустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. В разі пропуску заняття з окремої теми дисципліни, студент повинен опрацювати її самостійно та на наступному занятті показати викладачу конспект або дати відповіді на ключові питання тощо.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх роботах: доповідях, проектних розробках, рефератах, повідомленнях тощо). Кожен випадок порушення академічної доброчесності розглядається як ситуація, що негативно впливає на рейтинг і оцінку роботи студента. У разі вияву плагіату – копіювання в статті/рефераті чужих матеріалів без посилання на справжнього автора чи оригінал виробу (твору), студент не тільки не отримує балів, але й стає суб'єктом обговорення та покарання згідно положення «Про академічну доброчесність у Харківській державній академії дизайну і мистецтв» (<https://ksada.org/doc/polojennya-honesty-2020.pdf>).

Корисні посилання: <https://zakonodavstvo.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html> ; <https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

ПРАВИЛА ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Використання інструментів штучного інтелекту під час підготовки навчальних завдань з дисципліни допускається як допоміжний інструмент за умови критичного опрацювання отриманої інформації та зі згоди викладача. При підготовці доповіді ШІ може використовуватися, зокрема, для пошуку напрямів подальшого дослідження, структурування матеріалу, мовного редагування тексту або підготовки допоміжних візуальних матеріалів. При цьому зміст доповіді, добір наукових і професійних джерел, їх аналіз та висновки мають бути результатом самостійної роботи студента. У разі використання ШІ студент зобов'язаний зазначити у презентації використаний інструмент та характер його застосування. Не допускається подання повністю згенерованого ШІ тексту або презентації як самостійної авторської роботи, використання вигаданих або неперевіраних джерел, а також приховування факту використання ШІ. Усі фактичні відомості, дати, імена, назви творів, дизайнерів, мистецьких напрямів та інші дані, наведені у доповіді, мають бути перевірені за надійними джерелами.

Підготовка доповіді та презентації передбачає поетапне консультування з викладачем. Студент має бути готовим пояснити логіку вибору теми, джерел, структури та основних положень дослідження, а також продемонструвати робочі матеріали, чернетки, нотатки або проміжні версії презентації. У разі виникнення обґрунтованих сумнівів щодо самостійності виконання роботи студент зобов'язаний надати матеріали, що підтверджують процес її підготовки, та, за необхідності, усно пояснити зміст і висновки власної доповіді. Відсутність такого підтвердження або нездатність пояснити зміст представленого матеріалу може бути підставою для призначення додаткового завдання. Допускається використання ІІІ при виконанні практичного завдання, а саме візуалізації своїх ідей. У разі використання ІІІ студент зобов'язаний зазначити у презентації використаний інструмент та характер його застосування.

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ З КУРСУ (відповідно до розкладу) І РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1						
Дати занять визначаються розкладом	1	лекція	Тема 1. Еко-дизайн та екологічні виклики індустрії моди. Тема 2. Екологічно відповідальні матеріали та технології в моді. Тема 3. Циркулярна мода та нові бізнес-моделі. Тема 4. Дизайнери, бренди та споживачі: практики відповідальної моди. Тема 5. Еко-мода як глобальний тренд: перспективи трансформ. індустрії моди. Тема 6. Сучасні практики та перспективи розвитку екомоди.	2	Поточний контроль: Підготовка доповіді за заданою темою з можливістю участі у конференції та публікації тез.	40 балів
	2	лекція		2		
	3	лекція		2		
	4	лекція		2		
	5	лекція		2		
	6	практ.	4			
Загальна кількість балів за зм. модуль 1 40 балів						
Змістовий модуль 2						
Дати занять визначаються	7	практ.	Тема 7. Розроблення концепції сталого модного продукту.	16	Поточний контроль: Формування концепції сталого модного продукту з урахуванням актуальних тенденцій еко-моди, екологічно відповідальних	50 балів

вся розкладом				матеріалів і технологій, циркулярних стратегій та принципів відповідального виробництва і споживання.	
Загальна кількість балів за зм. модуль 2 50 балів					
Залік					10 балів
Загальна кількість балів за модуль 1 (перегляд) 0-100 балів					

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали		Критерії оцінювання
A+	98-100	Студент в повному обсязі опанував матеріал теоретичного курсу, вчасно та якісно виконав усі практичні завдання та надав додаткові матеріали та приклади за відповідними темами. Відповів на додаткові запитання, проявляв активність на заняттях. Розширив роботу до рівня тез до конференції, виступив з доповіддю на науковій конференції, взяв участь у конкурсі або виставці за темою дисципліни.
A	95-97	Студент регулярно працював і у повному обсязі опанував матеріал теоретичного курсу, якісно виконав усі практичні завдання, надав додаткові матеріали за відповідними темами.
A-	90-94	Студент у повному обсязі опанував матеріали курсу з усіх тем, в цілому на достатньо якісному рівні виконав практичні завдання. Їх подача акуратна, без помилок. Однак, студент не досяг суттєвої новизни та креативності у роботі.
B	82-89	Студент в цілому добре опанував запропоновані матеріали теоретичного курсу, отримав необхідні знання та навички, виконав у повному обсязі практичні завдання, але зробив декілька незначних помилок.
C	75-81	Студент в цілому опанував запропоновані матеріали теоретичного курсу, отримав певні знання та навички, в цілому, виконав практичні завдання, але не проявив наукової наполегливості і творчого підходу при вирішенні проблемних питань, припустився кількох суттєвих помилок (зокрема, недостатньо розкрита обрана тема, відсутні переконливі обґрунтування її актуальності тощо).
D	64-74	Студент не в повному обсязі опанував матеріали теоретичного курсу, не опрацював ряд тем через пропуск занять. Його практичні роботи виконані на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматуваннями та загальний низький рівень роботи.
E	60-63	Студент не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем теоретичного і практичного курсу, пропускав

		заняття без поважних причин, виконані завдання мають значну кількість суттєвих недоліків і помилок.
FX	35-59	Пропуски рубіжного контролю

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

На заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела з кожної теми.

Базова література

1. Гахова А. Ю. Дизайн екологічного одягу: генеза, концепції, новації : дис. ... д-ра філософії : 022 Дизайн. ХДАДМ, Харків. 2022. 362 с.
2. Гнатюк Л. Р., Царик О. А. Роль та місце trash-напряму у дизайні. *Теорія та практика дизайну* № 4, 2013. DOI <https://doi.org/10.18372/2415-8151.4.6264>
3. Гурдіна В. Використання в індустрії моди нейромереж, що генерують зображення (на прикладі Midjourney). *Теорія та практика дизайну. Культура і мистецтво*. К.: КАІ, 2025. Вип. 1(35). С. 194–202. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2025.35.20>
4. Гурдіна В. В., Будяк В. В., Малік Т. В., Васильєва М. І., Засоби кастомізації в сучасному дизайні одягу. *Український мистецтвознавчий дискурс*. 2023. № 4. с. 22-29. DOI: <https://doi.org/10.32782/uad.2023.4>
5. Дизайнерська діяльність: екологічне проектування. Науково-методичне видання / В.О.Свірко, О.В.Бойчук, В.М. Голобородько, А.Л. Рубцов, О.В.Кардаш, О.В.Чемакіна. Київ: УкрНДІДЕ, 2016. 196 с.
6. Кисельова К. О. Sustainability – основний тренд сучасного дизайну. *Український мистецтвознавчий дискурс*, (3), 2022. С. 37–44.
7. Лагода О., Пасічник В., Гурдіна В. Масова кастомізація одягу як концепція індивідуалізації в сучасних дизайн-практиках. *Art&Design (Б)*. № 2. 2021. Київ: КНУТД. С. 129-140. . DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2021.2.12>
8. ЧЖАН Дунцань. Екологічно орієнтовані прийоми в дизайн-діяльності другої половини XX – початку XXI століття (текстиль та одяг) : дис. ... д-ра філософії : 022 Дизайн. ХДАДМ, Харків. 2025. 236 с.
9. Hurdina V., Yermakova T., Tokar M. (2024). Men's fashion in the context of eco-sustainable design product consumption practices (project experience). *Theory and practice of design. Culture and art*. 1(31). P. 99–106.
10. Lahoda, O., Tokar, M., Hurdina, V., Bondarenko, B., & Ieremenko, I. (2023). Ecodesign and initiatives of sustainable development in the dimension of passion of artistic and design creativity. *Amazonia Investiga*, 12(65), 212-218.
11. Sustainable Design Basics. S. Jaffe, R. Fleming, M. Karlen, S. Roberts. Wiley. John Wiley & Sons, 2020. 496 p.

Допоміжна література

1. Гурдіна В.В. Класичний стиль, як глобальний тренд та складова екологічного напрямку в дизайні одягу / Всеукраїнська наук. кон-я «Актуальні питання мистецтвознавства: сучасність і перспективи (постать митця у векторі сучасних художніх трансформацій: український вимір)» // Збірник статей. 15 листопада 2019 р., ХДАДМ. Харків, 2019. С. 30-32.
2. Гурдіна В. В., Удовика Є. Д. Органічні матеріали в експериментальних екологічних проєктах дизайнерів одягу. М-ли МНПК “Тенденції розвитку дизайну, дизайн-освіти та мистецтвознавства” / відп. ред. та упоряд. О. В. Гуменна. Київ: Арт академія сучасного мистецтва імені Сальвадора Далі, 2023. С.203-205.
3. Гурдіна В. В., Локтіонова В. В. Recycling як складова екодизайну. Ресурсозберігаючі технології легкої, текстильної і харчової промисловості: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції молодих вчених та студентів. Хмельницький : ХНУ, 2023. с. 258-260.

4. Гурдіна В.В., Пасічник В.О. Інклюзія в фешн індустрії – мода для всіх. М-ли МНПК «60 років Харківської вищої школи дизайну» // Збірник наукових матеріалів. 7 грудня 2022 року, ХДАДМ. – Харків, 2022. – с. 17-18
5. Гурдіна В. В., Тіщенко Н. С. Екологічні матеріали у виготовленні спортивного одягу. Ресурсозберігаючі технології легкої, текстильної і харчової промисловості: зб. тез доповідей Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конференції молодих вчених та студентів. ХНУ, 2024. С. 296-297.
6. Гурдіна В., Щоголева Д. Репрезентація сталої моди в рамках Copenhagen Fashion Week. М-ли VIII Міжнародн. науково-практичн. конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну». Київ, КНУТД, 2026 р. С. 116-118.
7. Гурдіна В. В., Ярмак С. Л. Цифрова мода як інноваційна складова еко-дизайну. Ресурсозберігаючі технології легкої, текстильної і харчової промисловості: зб. тез доповідей Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конференції молодих вчених та студентів. ХНУ, 2024. С. 298-300.
8. Єременко І. І., Гахова А. Ю. Принципи Zero-Waste в практичній діяльності дизайнерів (на прикладі модної індустрії). Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич, 2021. №35 (2). С. 16-25.

Інформаційні ресурси

1. Електронний репозитарій Кафедри дизайну тканин та одягу ХДАДМ [Electronic resource]. — Official website. — Access mode: <https://www.ksada.org/repozytorij/kafedra-dyzajnu-tkanyyn-ta-odyagu/>
2. Designboom [Electronic resource]. — Official website. — Access mode: <https://www.designboom.com/search-result/?q=sustainable>
3. Dezeen [Electronic resource]. — Official website. — Access mode: <https://www.dezeen.com/tag/sustainable-design/>
4. Ellen MacArthur Foundation [Electronic resource]. — Official website. — Access mode: <https://www.ellenmacarthurfoundation.org/>
5. Luxiders [Electronic resource]. — Official website. — Access mode: <https://luxiders.com/>
6. Vogue [Electronic resource]. — Official website. — Access mode: <https://www.vogue.com/>

Укладач силабусу

Гурдіна В.В.